

# CVIČEBNÍ LISTY

*Příloha „Vojenských rozhledů“.*

ROČNÍK VII.

ČÍSLO 12.

## Vedení útočného boje.

(Dokončení.)

Druhá zvláštní situace. — III./5. prapor.

III./5. prapor — když po značných obtížích dobyl 1. nepřátelské posice, bude postupovat k železnici, kterou na některých místech nepřítel držel.

Levé křídlo praporu dosáhlo železnice v 5 h. 15 m., ale nemohlo odtud vyraziti. Pravé křídlo tam dospělo v 5. h. 25 m., ale když chtělo pokračovati v svém postupu, bylo přivítáno velmi prudkými palbami a ustoupilo.

Konečně kolem 5 h. 35 m. situace praporu je taková, jak ji udává náčrt 3. Dvě roty v 1. sledu: 10. na severu, 9. na jihu; mají všechny své čety rozvinuty podél železnice. Utrpěly citelné ztráty, hlavně 9. rota, která má jen jednoho důstojníka a jejíž čety jsou pomíchány: 11. rota je v 2. sledu a nemá skoro žádných ztrát; má 3 čety na západním okraji G. Jeřitz a 1 četou u mlýna; velitel praporu je v její blízkosti.

Na jihu obsadila 4. p. brigáda svým severním křídlem železnici, kterou nemohla překročiti; více na jih podařilo se jí dobýti Rašin.

Zdá se, že před III./5. nepřítel disponuje značnými palebnými prostředky, jež jsou umístěny mimo zákopy, jež byly před tím zjištěny; těžké kulomety v činnosti byly zjištěny v 3, 4, 5, 6.

Pozorovatelé zjistili, že těžký kulomet „k“ působí spíše před 4. p. brig. a je konečně naň stříleno dělostřelectvem pro přímou podporu této brigády.

## Předmět studia.

1. Doplniti výše uvedené údaje, pokud se týká:

|                                        |           |                      |
|----------------------------------------|-----------|----------------------|
| přímé podpory                          | } III./5. | } za předpokladu, že |
| kulometné roty                         |           |                      |
| kulometné roty I./5.                   | }         | bře upraven a vy-    |
| všeobecné činnosti (hodnota I. oddílu) |           |                      |
| čety minometů.                         |           |                      |

Označiti hlavně cíle, na které tyto zbraně střílejí v 5 h. 35 m.

2. Rozhodnutí velitele III./5. praporu.

Není třeba vydati rozkazy, vyplývající z tohoto rozhodnutí.

## Rozprava.

I. Podrobná situace III./5. praporu.

1. Všeobecná činnost.

Oddíl pro všeobecnou činnost, který působí normálně před III./5., soustředil veškerou svou palbu na linii „i—j“, jakmile přímá pod-

pora začala střílet na linii „d—e—f“. Nejvíce palby na severu (směr hlavního úsilí praporu).

Jakmile oddíl, působící před II./5. musil zastavit svou palbu před svým praporem, zesílil svými palbami palby 1. oddílu a zahájil také palbu na 5. Oba oddíly působí tedy v 5 h. 35 m. na linii „i až j“ a na 5. Nejvíce palby na „i“ a 4. (Na těžký kulomet 3 může být těžko stříleno, pro malou bezpečnostní vzdálenost.)

## 2. Příma podpora.

Část oddílu velitele pluku působí na 3, „d“ a terén na sever.

Oddíl III./5. působí na 6, „e—f“; nejvíce palby na 6 a „e“.

## 3. kulometná rota III./5. praporu.

Palebná základna praporu je totožná s palebným sledem, tedy všechny těžké kulomety jsou umístěny podél železnice; 2 čety (v to počítaje i družstvo, přidělené styčnému oddílu mezi II./5. a III./5.) pracují s 10. rotou, 1 četa s 9. rotou.

Všechny těžké kulomety střílejí do mezer mezi zákopy linie „d—e—f“. Nejvíce palby na 6 a na terén na sever od „d“.

## 4. Kulometná rota I./5. praporu.

Tato rota je dosud na hřbetě 324. Jakmile již nemohla působiti do pásma II./5., přemístila svou palbu na rozkaz velitele pluku do pásma III./5. a působí nyní severně od „i“ a do mezery mezi „i“ a „j“ (největší vzdálenost asi 1500 m), vždy za tím účelem, aby zesílila palbu tam, kde prapor provádí své hlavní úsilí.

## 5. Minomety

postoupily k mlýnu a odtud zesilují palbu na zákop „d“.

# II. Rozhodnutí a žádosti velitele praporu.

Útok III./5. se ztroskotal na celé frontě.

Byl to nedostatek palebných prostředků? Srovnajme nepřátelské možnosti s našimi. Nepřítel má své palby umístěné ve dvou liniích, které mají celkové rozpětí asi 2000 m.

Kdežto prapor má:

|                                       |                  |
|---------------------------------------|------------------|
| 1 oddíl o 1½ baterii pro přímou palbu | = 700—750 metrů, |
| 2 oddíly pro všeobecnou činnost       | = 1600 m,        |
| 1 kulometnou rotu                     | = 500 m,         |
| 1 četou minometnou                    | = 100 m,         |

Dohromady nejméně 2900 m: takové jsou naše možnosti, aniž v to počítáme lehké kulomety III./5. a kulometnou rotu I./5.; jsou větší než možnosti nepřítel.

Jestliže přes to útok neměl úspěch, nebylo to proto, že prostředky jsou nedostatečné; příčinou toho je buď to, že palebný plán nebyl dobře upraven, nebo že byl špatně proveden (palby špatně řízeny, na cíle bylo málo nebo vůbec nebylo na ně stříleno), nesoulad mezi pohyby pěchoty a palbami (dělostřelectva atd.).

Tak jako u velitele II./5., má velitel praporu jedno řešení: Znovu vzít do rukou prapor, je-li toho třeba, přepracovati plán palby podle plánu dobytí terénu, který nejprve vypracuje, a podle směru hlavního úsilí.

## 1. Plán dobytí terénu.

První otázkou, kterou si možno dáti, je věděti, zdali nutno znovu útočiti na celé frontě nebo provést jen částečný útok na bod do-  
bře vybraný.

Zjistili jsme, že naše prostředky dovolují útok na celé frontě, a proto zdá se, že není třeba váhati a že bude třeba útočiti současně na celé frontě.

A vskutku, částečný útok nemůže býti veden než na část fronty „3-i-4“ (směr hlavního úsilí praporu) a vyžadoval by zasazení 10. roty. Nuže, útok na tuto část „3-i-4“ nutí umlčovati terén, ohraničený na severu rozhraním pásma činnosti praporu a na jihu linií: střed zákopu „e“ — střed zákopu „j“, to znamená, že tento útok nutí umlčovati větší část cílů, které bychom byli nuceni umlčovati při útoku na celé frontě. Terén (scházejí dobře ohraničené terenní celky) neusnadňuje tedy částečný útok. Na druhé straně, kdyby fronta „3-i-4“ byla vzata, bylo by třeba ještě útočiti na „e—f“ a „j“, to znamená, že částečný útok bude mítí nutně za následek zdržení dobytí 1. cíle III/5. praporem.

Přes to je nutno poznamenati, že částečný útok je možný; je dokonce dostačující, jestliže si uvědomíme úlohu praporu (hlavní úsilí na severu ve spojení s praporem II./5.); v rámci pluku je však méně oprávněn. Jestliže velitel praporu nepřijme toto řešení, bude to proto, že má méně výhod než bude-li současně útočiti na celé frontě.

Když bylo toto rozhodnutí učiněno, vnucuje se druhá otázka: máme-li nechat 9. rotu zúčastniti se útoku neb ji máme buď zesílití částí 11. roty nebo ji dát překročiti celou 11. rotou? Předpis P-I-1, čl. 578 praví: „Aby bylo zajištěno nepřetržité a trvalé úsilí, musí zasazené jednotky bojovati až do vyčerpání svých útočných schopností.“ A v témž článku se připojuje: „Velitel praporu se musí vyhnouti předčasnému zasazení záloh“.

9. rota ztratila 50 mužů a má jen jednoho důstojníka; její části jsou hodně pomíchány; ztratila však tím svou celou útočnou schopnost? Ačkoli na mapě je možno podobnou věc těžko posuzovat, přece domnívati se můžeme, že by normálně tato útočná schopnost ještě byla — třeba zeslabena — ale ještě dostatečná; tato domněnka je oprávněna také tím, že v útoku bude možno býti pokračováno teprve za  $\frac{1}{2}$  neb  $\frac{3}{4}$  hodiny, a této doby může velitel 9. roty použítí k tomu, aby svou jednotku zase vzal do svých rukou a uvedl ji do pořádku (železnice je často na mírném náspu neb jde malým zářezem a dovolí tak některá menší bočná přemístění, skrytá před pozorováním i palbou nepřítelů).

Můžeme také říci, že by nebylo normální zasaditi záložní rotu tam, kde nechceme vésti hlavní úsilí, tam, kde palebný sled nejméně postupoval, a to proto, abychom provedli útok na celé frontě, útok, který — jak jsme viděli — není nevyhnutelně nutný k splnění úkolu praporu.

Závěr: Současný útok na celé frontě: 9. a 10. v prvním sledu.\*)

Je nutno stanovití včleněný cíl (na př. na linii „d—e—f“), než dosáhneme 1. cíle? Nic se nezdá odůvodňovati podobné opatření; severní křídlo 10. roty má proběhnouti sotva 400 m, aby dosáhlo cíle; bude lépe, dosáhne-li ho jedním přískokem. Tím, že dosáhne cíle, pomůže středu 10. roty zmocniti se „i“ a vzhledem k tomu střed pomůže jižnímu křídlu téže roty dosáhnouti 4 a tak dále.

\*) Ačkoli palebné prostředky jsou dostatečné pro tento současný útok, přes to musí velitel praporu na to pomysletí, jak by je zesílil (podpora útoku celým oddílem velitele pluku).

Tato pomoc jednotlivých částí od severu k jihu jest umožněna tím, že výchozí základna je úplně šikmo k cíli (jižní křídlo 9. rotý dělá přískok asi 1300 m); nemohla by býti vykonána, jestliže by se stanovil včleněný cíl na čáře „d—e—f“. Mimo to linie d—e—f, která netvoří hranice terénního celku, se velmi málo hodí jako včleněný cíl a k zastávce na něm.

Tedy žádný včleněný cíl pro prapor (to nebrání 9. rotě, aby si nestanovila pro sebe včleněný cíl na čáře „e—f“, jestliže toho potřebuje).

Hlavní úsilí — bude ovšem na severu ve směru „3—i“.

Palebný plán. — Výše uvedené údaje o cílech, na něž byla zahájena palba různými zbraněmi v 5 hod. 35 min., udávají hlavní prvky palebného plánu, vyjma přemístění.

Všimněme si tedy, jak by se mohlo provést toto přemístění.

A nejprve, v kolik hodin vyrazí útok? Ne před  $\frac{1}{2}$  dokonce ne před  $\frac{3}{4}$  hodinou bychom mohli dobře upravit plán palby a umožnit 9. rotě se vzpamatovati a se organisovati. Vyrazení k útoku by mohlo býti stanoveno na 6 hod. 20 min. (po přípravě 5 nebo 10 minutové).

Můžeme — jako u II./5. — postupovati podle hodinového rozvrhu a řídití tím přemísťování paleb.

Pokud se týká rotý zálohy, bude, jak je přirozené, dirigována za 10. rotou; přemístí se na rozkaz velitele praporu nejprve, aby se uspořádala za železnici (v malém údolíčku jz. mlýna a s. od tohoto údolíčka).

Zbývá zajistiti obsazení dobytého terénu. Víme již, že 1 kulometná četa I./5. má přijíti do prostoru 307, aby zde pomohla hájiti dobytého cíle; tato četa bude ovšem míti za úkol šikmou palbu před severní částí praporu (palbu přibližně ve směru jz.). Proto postačí v úseku 10. rotý 1 kul. četa k zajištění — spolu s lehkými kulomety této rotý — dostatečně palebné překrady; kulometná četa, která postupovala s 9. rotou, přispěje k udržení fronty této rotý; pokud jde o 3. četou, může býti umístěna někde v úvozu jižně od 306 a odtud podporovati 4. p. brigádu nebo působiti před jižní částí fronty 9. rotý.

Jestliže umístíme 11. rotu celou podél železnice, bude trochu vzdálena; můžeme ji částečně přiblížiti tím, že posuneme několik lehkých kulometů do „d“ a „c“; zbytek zůstane na železnici, připraven — bude-li toho třeba — provést protiútok.

Velitel praporu se v 5 hod. 40 min. rozhodl tak, jak vyplývá z uvedených úvah.

První jeho starostí bude: žádati velitele pluku, aby celým svým oddílem (1½ baterie, kterou podporuje II./5. v to počítaje), podpoval III./5. Tato žádost přijde (telefonicky) na př. v 5 hod. 45 min. Co učiní velitel pluku, který dostal podobnou žádost od velitele II./5.?

Velitel pluku je ještě na své pozorovatelně na hřbetu 324. Odtud může viděti ve velkých rysech situaci obou praporů prvního sledu — uvědomuje si, že oba prapory jsou zastaveny vážnými odpory.

V 5 hod. 40 min., když přijde žádost velitele II./5., má výběr mezi dvěma řešeními:

1. buď dáti II./5. posilu palby, o kterou žádá,
2. nebo mu to odepřiti a nechati oddíl působiti tak jako dříve (1½ baterie do pásma každého praporu).



Jeho rozhodnutí má býti vedeno jedinou věcí: myšlenkou manévru. Nuže, tato myšlenka manévru se vyjadřuje hlavně takto: pro první údobí: hlavní úsilí ve směru křížovatky severně od 307 (II./5. prapor).

Je tedy nutno tomuto praporu dáti palby, jichž má k dobytí cíle potřebl.

Ze své pozorovatelnosti nemůže velitel pluku viděti, zda pomalý postup a neúspěch II./5. je zaviněn nedostatečnou podporou palby, neb jenom špatným uspořádáním anebo špatným provedením palebného plánu praporu. V těchto pochybách si řekne, že zvýšením podpory palbou II./5. dá tomuto praporu více možnosti dosáhnouti svého cíle. Toto zvýšení paleb dané II./5. zmenší ovšem palebnou podporu III./5. Jemu však zůstávají palby 1 odd. děl. pro přímou podporu a 2 oddílů pro všeobecnou činnost, čty minometů, kulometné roty I./5. praporu. Za pomoci těchto paleb III./5. může pokračovati v útoku na celé frontě, aneb alespoň na části fronty, dostačující ke krytí a k podpoře jižní části II./5.

Proto oznámí velitel pluku veliteli praporu II./5. v 5 hod. 45 min., že celý jeho oddíl bude působiti v prospěch tohoto praporu. V 5 hod. 50 min. oznámí velitel pluku III./5., že počínaje 6 hod. 10 min. nemá více počítati na 1½ baterie oddílu velitele pluku.

Co učiní velitel III./5. praporu?

Rozhodnutím velitele pluku se zmenšují asi o 250 m palebné možnosti praporu; tyto možnosti zůstanou ještě daleko vyšší proti možnostem nepřítele. Není tedy žádného důvodu k změně rozhodnutí útočiti na celé frontě.

Je však třeba pozměnití plán palby. Podívejme se, jak:

1. Dělostřelectvo pro všeobecnou činnost.

Během útoku nebude moci jinak působiti než na dosavadní cíle (linii „i—j“ a kulomet 5) vzhledem k bezpečnostnímu pásmu; ba dokonce krátce po vyražení útoku bude určeno zastaviti palby na „i“, pak na 4, pak na „j“. Během přípravy může stříleti na „f“ (vzdálenost 550 m).

2. Přímá podpora.

Působí na 3, „d“ a na 6; pak později na „3—i“, 4 a na severní část „j“.

3. Minometry — působí na „c“, pak na 5, pak na „j“ (jižní část).

4. Kulometry I./5. Pokračují v palbě do mezery „i—j“.

Za útoku musí býti na zákop „f“ stříleno těžkými kulometry III./5. (nemáme jiných prostředků pro umlčení tohoto zákopu).

Je možno, aby útok započal v hodinu dříve ustanovenou, t. j. v 6 hod. 20 min. (příprava od 6 hod. 15 min.)?

Uvažujeme-li,

1. že velitel praporu dostal v 5 hod. 50 min. rozhodnutí velitele pluku, pokud se týká přímé podpory,
2. že je mu třeba 5 minut, aby mohl přemýšlet a aby se rozhodl,
3. že je pak třeba určitého času k vydání a dodání rozkazů, můžeme připustiti, že bude opatrné přeložiti vyražení útoku na 6 hod. 35 min. (příprava 6 hod. 30 min.).

Z tohoto zdržení vyplývá, že prapory II./5. a III./5. nebudou současně útočiti (6 hod. 20 min. pro II./5., 6 hod. 30 min. pro III./5.). To je nevýhoda, které by velitel pluku býval mohl čeliti, kdyby — místo, aby velitelům praporu ponechal iniciativu v obnovení útoku

— byl sám vzal do rukou řízení útoku, a kdyby v 5 hod. 25 min. (když změnil svůj palebný plán) byl nařídil hodinu, kdy znovu započne útok na celé frontě.

Nebudeme uváděti rozkazy velitele III./5.; byly by podobné těm, které byly navrhovány pro II./5.

### Třetí zvláštní situace.

1. II./5. a III./5. prapory dosáhly 1. plukovního cíle mezi 6 hod. 30 min. a 7 hod. 15 min. Jejich roty zálohy nebyly zasazeny. Průzkumné hlídky, které vyslaly ihned na Chvalinu, „m“ „n“ a Třemeschowes, byly přivítány velmi silnou palbou.

Těžké kulomety střelily z palebných stanovišť, umístěných v mezerách mezi zjištěnými zákopy.

2. Na severu 1. p. divise podnikla útok na linii 312 (severně od Chvalina) — 352 St. Gothard; zdá se, že málo postoupila; její jižní křídlo zvláště je zastaveno na ssz. od 314 palbami, vycházejícími ze hřbetu 312 (s. Chvalina) a ze s. okraje Chvalina.

3. 4. p. brigáda dosáhla svého cíle a pokračovala v útoku na Kazatelnicu.

4. V 8 hod. 30 min. byly čelní prvky této brigády hlášeny na 281 (asi 1 km od V. Třemeschowes) a na hřbetě na sever odtud. Útok brigády nenarazil na silné odpory.

5. V 9 hod. 10 min. dostal velitel 5. p. pluku od divise tuto telefonickou depeši: „4. p. brigáda dosáhla v 8 hod. 50 min. 2. cíle. Útok na 1. cíl divise započne v 10 hodin.“)

6. V 8 hodin 50 min. přivedla hlídka II./5. nepřátelského pěšáka; tento — narychlo vyslýchán velitelem praporu — vypovídá, že během noci pracoval na zhotovení nízkých drátěných překážek před východním okrajem Chvaliny. Tyto drátěné překážky jsou dobře skryty. Celý východní okraj vesnice je opatřen drátěnými překážkami. Podobné překážky jsou na jižním okraji a dokonce myslí, na stejné výši jižně od Chvaliny. Ve Chvalině je 1 pěší rota s těžkými kulomety. Úlohou této roty bylo klásti odpor až do přechodu posil, jež měly dojíti během dne.“

Žádné zprávy z terénního celku Třemeschowes (III./5.).

Tyto zprávy byly ihned odeslány veliteli 5. p. pluku, který jest u I./5. (to znamená za II./5. v staré 1. linii nepřítele a v malých údolíčkách na západ od této linie). Velitel pluku dostal tyto zprávy v 9 hod. 10 min.

7. Počasí je velmi krásné. Střelba na průchody do drátěných překážek u Třemeschowes započala v 7 hod. 25 min.; tyto průchody jsou nyní hotovy.

### Předmět studia.

Rozhodnutí a rozkazy velitele pluku.

### I. Rozprava.

Jako vždy má se velitel pluku rozhodnouti, pokud se týká:

1. plánu dobytí terénu,
2. směru hlavního úsilí a manévru, jenž má býti proveden,
3. palebného plánu.

\*) Velitel divise chce dáti 4. p. brigádě čas, aby mohla utvořiti průchody do drátěných překážek u Třemeschowes.

## K 1. Plán dobytí terénu.

Víme, že původní plán velitele pluku směřoval nejprve k dobytí linie: západní okraj Chvalína—hřbet Kaplice—z. okraj Třemeschoves (2. cíl) pak, bez zastávky nebo se zastávkou na tomto cíli, vrhnouti se na 1. cíl divise. Dovolí situace tak, jak je známa v 9 hod. 10 min., uskutečnění tohoto plánu dobytí terénu?

Ne, poněvadž před Chvalínou a snad na hřbetě od této vesnice (pravděpodobně před „m“) jsou nízké drátěné překážky, které naši pozorovatelé nevidí a do kterých mimoto dělostřelectvo, nemajíc dosti času, nemůže alespoň na některých místech učiniti průchody. Útočiti za těchto okolností na linii: „m—Chvalína“ by znamenalo vydávati se všanc jistému neúspěchu a zbytečným ztrátám.

Je tedy nutno změnití původní plán dobytí terénu vzhledem k tomu a studovati různé prvky, jež mají vliv na tento plán, to znamená:

a) Úloha pluku: Ve smyslu této úlohy máme působiti na severu ve spojení s 1. p. divisí. Působiti na severu, s tím nemůžeme již počítati, jestliže nazýváme „působiti na severu“ to, že svěříme II./5. hlavní úsilí pluku; jestliže však provádějící hlavní úsilí III./5. dosáhneme vyvedení II./5. ze slepé uličky, v níž jest, nevyplníme tím špatně svou úlohu, poněvadž tím umožňujeme II./5. pokračovati v postupu.

Ve spojení s 1. p. divisí. Nyní jsme ve spojení s touto divisí; kdy bychom je ztratili? Kdyby II./5. zůstal na místě a 1. p. divise by pokračovala v postupu na západ. Toto spojení palbou (základní prvek spojení za boje) by přestalo, když by 1. p. divise překročila hřbet 312 s. od Chvalína; skutečně počínaje tímto okamžikem by II./5. od 314 již neviděl jižní křídlo 1. p. divise a nemohl by se s ním spojití palbou.

Připustíme, že 1. p. divise překročila 312 na západ a že II./5. zůstal ještě na 314.—307. Kde bychom musili míti jednotky, aby obnovily spojení palbou s 1. p. divisí? Je zřejmé, že na 312 na Kaplice, t. j. na 1. cíli divise.

Povinnost, která nám byla uložena, působiti ve spojení s 1. p. divisí, nás tedy nutí co nejdříve se zmocniti 312 Na Kaplice.

Toto obsazení 312 bude míti za následek obchvácení Chvalíny z jihu a snad přinucení obránců této vesnice k ústupu.

b) Terén. Víme již, že prapory II./5 a III./5. působí v úplně samostatných terénních celcích. Je tedy možno, aby III./5. útočil na 312 Na Kaplice a v terénu na jih, aniž by současně bylo útočeno v terénním celku Chvalína.

## c). Palebné možnosti vlastní a nepřátelské.

Praporu II./5., který zůstane na místě, stačí úplně 1 oddíl, aby mohl splniti svou úlohu: udržeti dobytý terén (tohoto oddílu bude moci být dokonce použito k jiným účelům, jak uvidíme později). K svému postupu bude tedy III./5. disponovati;

2 oddíly lehkého dělostřelectva\*),

2 oddíly hrubého dělostřelectva,

kulometnou rotou I./5.

\*) Není skutečně možno pomýšleti na přemístění jednoho oddílu, když dosáhneme hřbetu j. od Kaplice.

To jsou prostředky, ke kterým budeme se ještě snažit připojit část prostředků II./5. (oddíl pro přímou podporu a kulometnou rotu).

S těmito 2 lehkými oddíly pro přímou podporu, zesílenými prostředky výše uvedenými, zdá se současný útok III./5. na celé své frontě možný.

Je třeba zachovati včleněný cíl: hřbet Kaplice — z. okraj Třemeschowes a v kladném případě je nutno na něm učiniti zastávku? To není starostí velitele pluku, ale velitele III./5. praporu. Velitel pluku skutečně nemá již na starosti zladiti činnost 2 praporů 1. sledu. Nicméně by měl ponoukati velitele praporu k tomu, aby se varoval každé zastávky, která není nevyhnutelně nutná. Je důležité co nejdříve se zmocniti hřbetu 312 Na Kaplice.

## K 2. Hlavní úsilí.

Důležitost koty 312 je dostatečně objasněna. Bude to tedy v tomto směru, kam bude vedeno hlavní úsilí III./5. praporu. Ostatně to byl směr, udaný původním rozkazem velitele pluku.

## K 3. Plán palby.

III./5. útočí, aniž je zarámován na severu. Je tedy nutno udělati: plán palby do šířky, plán palby do hloubky, bočný plán palby.

### A. Plán palby do šířky.

Šířka pásma je přibližně 1 km. III./5. může stačit, ale bude nucen bezpochyby dáti 3 roty do prvního sledu.

### B. Plán palby do hloubky.

Na frontě 1 km dají 2 lehké oddíly dobrou přímou podporu, jejíž použití bude velitel III./5. řiditi.

Ochrana útoku bude zajištěna 2 hrubými oddíly, které budou působiti nejprve Třemeschowes a hřbet Kaplice (zákop s), později na „Z“ a „r“ a konečně na hřbet 312.

Minomety nemají dosud udáno, jak jich bude použito; vyhradíme si je pro jinou úlohu.

Pokud se týká kulometné roty I./5., nemá žádného použití v pásmu II./5.; použijeme jí tedy — bude-li toho třeba — k zesílení činnosti těžkých kulometů III./5. do hloubky (umístění v prostoru 307).

### C. Bočný plán palby.

Běží o to, sestaviti tento plán tak, aby byl neustále severní bok III./5. kryt, to znamená, aby bylo utvořeno co možná neustálé spojení palbou mezi III./5. a II./5. Podívejme se, co bude nutno zařídit, abychom toho dosáhli?

Až do okamžiku, kdy se III./5. zmocní hřbetu Kaplice, mohlo by toto spojení palbou býti zajištěno:

jednak oddílem pro přímou podporu II./5., který by střílel na hřbet, kde je „m“, a minomety, střílejícími na „m“,

jednak těžkými kulomety II./5., střílejícími na hřbet východně od „m“.

Ale jakmile by III./5. překročil hřbet Kaplice, musil by oddíl II./5. střílet na sv. svahy 312 Na Kaplice. Bude tedy mezera mezi palbami dělostřelectva a palbou těžkých kulometů II./5.,\*) mezera, která by byla hlavně citelnou v prostoru proluky mezi Na Kaplice a

\*) Střílejících na východ od „m“.



jižně od Chvalina. Tato mezera musí býti ucpána a to jednotkou, jež má těžké kulometry, posunutou na „m“ a poněkud na západ, spojující své palby s palbou oddílu II./5. praporu a těžkých kulometů tohoto praporu, které zůstaly na hřebetě 314—307.

Jakmile III./5. dosáhne hřebetu sj. 312, bude na severu kryt nejen palbou oddílu II./5. praporu, nýbrž také 2 oddíly hrubými, které — nemohouce dále střílet na 312, přemístí svou palbu na údolí mezi Na Kaplice a stanicí Hořitz. Bude přes to výhodné zesílení tuto ochrannou činnost palbou pěší jednotky, umístěné směrem k severu, na východ od 312, a střílející do údolí, které jde až k Chvalině.

Jednotkou, které bude svěřeno postoupiti až k „m“, mohla by býti jedna z rot I./5. (s 1 četou kulometů tohoto praporu).

Jednotkou, které bude svěřeno postoupiti až na vých. od 312, mohla by býti jedna z rot I./5. (s 1 četou kulometů tohoto praporu).

Tyto dvě jednotky budou dokonce spojeny mezi sebou (v proluce) styčným oddílem, utvořeným velitelem pluku mezi II./5. a III./5. (2 družstva pěší a 1 družstvo těžkých kulometů).

Útok na „m“ bude, jak je přirozené, proveden z jihu na sever, aby se vyhnul palbám z terénního celku Chvalina; bude připraven činností minometů a oddílu na přímou podporu II./5. na „m“.

Z obou zbývajících rot I./5. jedna už byla dirigována na Třemeschoves (čištění vsi), poslední zůstane k dispozici a postupuje za III./5. (záloha pluku).

Je třeba již nyní předvídati, co by bylo nutno činiti po dobytí hřebetu 312 (I. divisní cíl), abychom způsobili pád Chvaliny? To se zdá předčasné; bude výhodnější vyčkati zpráv, jaká bude v tom okamžiku situace vlastní a nepřitele. Ostatně je k tomu málo času, chce-li velitel pluku, aby útok vyrazil v 10 hodin; je třeba vydati ihned rozkazy.

Od 9 hod. 15 min. zaslal velitelům II./5. a III./5. praporu tento rozkaz: „III./5. obnoví útok v 10 hod., II./5. zůstane na místě.“

V 9 hod. 30 min. doplňuje tento rozkaz takto:

SV., 9 hod. 30 min.

1. II./5. zůstane na místě; rota záloha praporu s 1 kul. četou do prostoru zákopu „C“, 1 kul. četa střílí na jižní okraj Chvaliny a terén mezi tímto okrajem a „m“.

2. III./5. útočí v 10 hodin za podmínek již stanovených; vyjma to, že dělostřelecký oddíl nebude přemístěn.

3. Ochrana severního boku III./5. bude zajištěna:

a) záložní rotou a 1 kul. četou II./5., která nejprve postupuje za pravým křídlem III./5., pak se posune od jihu k severu směrem k „m“, jehož se zmocní. Pak obsadí hřbet „m“ směrem k severu,

b) rotou a 1 četou kulometů I./5., která postoupí na hřbet v. od 312 Na Kaplici a obsadí tento hřbet směrem k severu,

c) styčným smíšeným oddílem mezi II./5. a III./5. postupujícím na proluku sz. od Kaplice, kde se umístí směrem k severu.

4. Oddíl II./5. praporu kryje severní křídlo III./5. působě nejprve na hřbet Chvalina („m“ a terén na západ odtud), pak na s. a sv. svahy Na Kaplice 312.

5. Hrubé dělostřelectvo působí celé před III./5.; jakmile nebude moci střílet na hřbet 312, přenese svou palbu na údolí mezi 312 a stanicí.

6. Minomety podporují útok na „m“.

7. Kulometná rota I./5. (2 čety), umístěná na jih od 307 podporuje útok III./5.; vezme si za první cíl cíle, jež se objeví na hřebetě j. od Kaplice. Pozdější bude palebná základna umístěna na tomto hřebetě j. od Kaplice.

8. Pohyb I./5. budu řídit sám (rotu, která má postupovati na hřbet 312 a rotu, jež zůstala k mé dispozici). Tyto 2 jednotky (a 1 kul. četa) postoupí ihned ve směru na zákop „d“, kam se také já odeberu.

#### Čtvrtá zvláštní situace.

Ve 12 hod. 30 min. je situace, jak je znázorněna na náčrtu č. 4.

1. 2. p. divise: — 1. cíle divise dosaženo mezi 312 a jižními hranicemi pásma činnosti divise; dělostřelectvo se začíná ihned přemísťovati: nejprve lehké, pak hrubé.

III./5. obsadil ho bez obtíží Třemeschowes; naopak v 12 hod. 25 min. dobyl bez velkých obtíží hřbetu 312. Má všechny 3 roty v 1. sledu. Jeho útočná schopnost je velmi zeslabena.

II./5. má 2 pěší roty a 2 kul. čety na hřebetě 314—307 a odtud na jih směrem k Chvalině, kterou dosud nepřítel drží. Tento prapor je přibit k zemi a nemůže se pohnouti; je naň velmi silně stříleno nepřátelským dělostřelectvem. 3. rota s 1 četou kulometů drží čelem k severu hřbet „m“; zmocnila se snadno zákopu „m“, před nímž ostatně nebylo žádných drátěných překážek. Avšak byla také přibita k zemi na hřebetě „m“ nepřátelskou pěchotní palbou vycházející z Chvaliny. Drátěné překážky je viděti před jižním okrajem Chvaliny.

I./5. má: 1 rotu v Třemeschowes (tato rota málo utrpěla),

1 rotu s 1 kul. četou na východ od 312 čelem k severu,

1 rotu v záloze na hřebetě Kaplice s 2 kul. četami.

Minomety jsou v údolí s. od Třemeschowes.

Slabé síly nepřátel. pěchoty mají obsazeno nádraží Hořitz; mezi stanicí Hořitz a Hořitz nebyla zpozorována žádná nepř. jednotka.

Na západ od silnice Hořitz—Milovice několik malých nepřátel. částí ustupuje v nepořádku na západ směrem k Dobrá Voda.

2. 1 p. divise: — 1. p. divisi se podařilo kolem 11 hod. zmocniti se 352 St. Gothard, avšak byla odtud vypuzena silným nepřátel. protiútokem, který vyrazil z Hořitz. Nepřítel dosud drží 312 (s. od Chvaliny) a 352; 1. p. divise se přimkla na svahy asi 400 m od něho. Jižní křídlo této divise je v nížině 300 m v. od W. H. a dostává pořád palby, vycházející ze severního okraje Chvaliny.

3. Velitel 5. p. pluku přichází v 12 hod. 30 min. na hřbet j. od Kaplice a ve 12 hod. 40 min. zná výše uvedenou situaci.

#### Předmět studia.

Rozhodnutí a rozkazy velitele 5. p. pluku.

#### Rozprava.

Úloha 5. p. pluku není zcela splněna, neboť dosud se nezmocnil částí I. cíle mezi Na Kaplice a stanicí Hořitz. Není tedy možno váhati; je třeba splniti úlohu. Jak? Jeví se nám dvě možnosti:

1. Snažiti se zmocnit Chvaliny útokem na jižní okraj. Jakmile Chvaliny bude dobyté, uvolní bychom j. křídlo 1. p. divise, které by se pak mohlo snadněji zmocnit 312 a postupovati až na linii: Na Kaplice—stanice.

Výhody tohoto řešení.

Uvolňuje II./5. (2 pěší roty a 2 kul. čety zastavené na 314—307); tím také uvolňuje jižní křídlo 1. p. divise, umožňuje úzké spojení s touto divisí.

Nevýhody:

Jsou drátěné překážky před jižním okrajem Chvaliny. Dělostřelectvo je v plném proudu přemísťování, nemá možnosti utvořit průchody v těchto drátěných překážkách. Útok na Chvalinu se musí tedy podniknouti od západu. Avšak bude těžko útočiti na vesnici ze západu, dokud nebudeme mít linii: 312 Na Kaplice—stanice Hořitz v svých rukou.

2. Snažiti se zmocnit stanice Hořitz od Na-Kaplice.

Přednosti.

To nás vede ihned na I. cíl. Zdá se, že nepřítel drží jen slabě stanici. Není viděti žádných záloh v blízkosti. Velmi vážně bude tím ohrožen ústup obránců Chvaliny a 312. (severně od Chvaliny).

Nevýhody.

Prapor II./5. nebude tím ihned uvolněn, jestliže se Chvalina bude hájiti. Druhé řešení je zřejmě jediné přijatelné, poněvadž první není možno ihned provést. Čím disponujeme pro provedení útoku na stanici? Jediné 3 rotami I./5., kulometnou rotou tohoto praporu a styčným oddílem mezi II./5. a III./5. (2 družstva pěší a 1 družstvo kulometů). A dělostřelectvo? Lehké děl. se přemísťuje; sotva bude mu možno střeliti před 14 hodinou. Jediné hrubé je volné, také minometů může býti upotřebeno.

Konečně žádný nepřítel nebyl hlášen na západ od III./5., můžeme proto žádati III./5. o podporu útoku částí svých těžkých kulometů. Stačí tyto prostředky? Jako pěchota mohou stačiti; dělostřelectvo je trochu slabé, poněvadž hrubé dělostřelectvo je nuceno přenést palbu, kterou řídí na stanici, jakmile pěchota poněkud překročí hřbet východně od Na Kaplice; je však pravda, že tato pěchota může býti déle podporována palbou minometů a těžkých kulometů III./5. V celku můžeme se domnívati, že prostředky dovolují tento útok a že dokonce 2 roty pěší stačí.

Východí základna: hřbet vých. od Na Kaplice.

Hodina vyrazení. Pripustíme, že se velitel pluku rozhodne v 12 hod. 45 min. Aby posunul rotu ze hřbetu jižně od Kaplice až na 312 Na Kaplice, je potřebí asi 20 minut (1000 m vzdálenost); 25 minut můžeme počítati s časem potřebným, aby jí byl dodán rozkaz velitele pluku a aby se vydala na cestu. Přidejme  $\frac{1}{4}$  hodinu, aby velitel praporu a velitelé rot měli čas vydati své rozkazy. — V celku útok nebude moci vyraziti před 13 hod. 30 min. a abychom měli více jistoty, v 13 hod. 35 min.

Velení: Bude to velitel I./5., který bude disponovati 2 pěšími rotami a kulometnou rotou svého praporu.

Ochrana útoku.

Hrubé dělostřelectvo zahájí palbu na stanici v 13 hod. 30 min. (příprava 5 minut) a přeloží palbu v 13 hod. 38 min., aby jí

přenesl na několik okamžiků (2—3 minuty) do prostoru křížovatky (silnice Hořitz—Milovice a úvozová cesta) trochu na jih od Spinn Fabrik a do prostoru hřbetu 500 m v. od stanice.

Minomety pak na stanici.

Těžké kulomety III./5. (1 četa) umístěné na 312 podporují útok na stanici a kryjí útok na západě.

Stýčný oddíl kryje palbou vých. křídlo útoku.

Konečně, aby nebyl útok v bočné palbě, přicházející ze západ. okraje Chvaliny, bude rozumné nechat působiti na tento okraj části hrubého dělostřelectva.

Volná rota zůstane prozatímne na jv. 312 Na Kaplice.

Nebude-li míti útok značné zpoždění, dosáhne stanice v 20 min. neb 25 min., znamená kolem 14 hod., t. j. v době, kdy bude moci býti již podporován lehkým dělostřelectvem.

Rozkazy velitele pluku mohly by býti tyto:

1. Ústní rozkaz zaslaný veliteli roty v Třemeschowes.

SV. 12 hod. 45 min.

„Přesuňte se ihned na jv. 312, kde budete k mé dispozici.“

2. Ústní rozkaz veliteli I./5. praporu 12 hod. 46 min.

„Přesuňte rotu, která je s vámi, na jv. 312 Na Kaplice.“

3. Ústní rozkaz veliteli I./5. praporu,  
spojkám III./5. a II./5.,  
stýčnému důstojníku dělostřelectva.

12 hod. 50 min.

a) Nepřítel drží Chvalinu, hřbet severně odtud a 352 St. Gothard. Stanice Hořitz zdá se slabě obsazena. Nic na západ od silnice Hořitz—Milovice.

b) Pluk využije úspěchu a zmocní se linie 312 Na Kaplice—stanice Hořitz.

c) Útok provedou 2 pěší a kulometná rota I./5. pod velením velitele praporu.

d) Výchozí základna: hřbet vých. od 312.

e) Útok bude podporován:

1 kul. četou III./5., umístěnou v prostoru 312; kryje levý (z.) bok I./5. a střílí na stanici,  
stýčným oddílem mezi II./5. a III./5. kryjícím pravé křídlo útoku,

hrubým dělostřelectvem, působícím na stanici (nejvíce palby) a západní okraj Chvalina.

Palba na stanici 13 hod. 30 min. až 13 hod. 38 min. pak bude přenesena na křížovatku cest jižně od Spinn Fabrik a na hřbet 500 m východně; zastaviti palbu o 14 hod. 05 min. — Minomety působí na stanici.

f) Vyrazení k útoku v 13 hod. 35 min.

g) Volná rota I./5. zůstane k mé dispozici na jv. 312.

\*

Rota II./5., která je dosud na hřbetě „m“, mohla by také dostati rozkaz krýti útok na východ od I./5. a působiti svými těžkými kulomety na hřbet 312 sev. od Chvalina (event. na záp. okraj Chvalina).

B.